

Наші люди всюди, або як не потрапити в трудове рабство

Тема заробітчанства на сьогоднішній день актуальна як ніколи. Саме для того, аби підвищити рівень поінформованості громадян щодо проблеми торгівлі людьми, нелегальної трудової міграції та ризиків, пов'язаних із цими явищами, Державна служба зайнятості підписала меморандум зі «Всеукраїнською асоціацією компаній з міжнародного працевлаштування».

Регіональний представник організації, Юлія Миколаївна Веселовська, з цього приводу провела семінар в Новоград-Волинському міському центрі зайнятості. Пані Юлія розповіла про можливості легального працевлаштування за кордоном і ризики, які спіткають людей у разі пошуку нелегальної роботи, а також про компанії, які спекулюють на цьому.

Отже, перш за все, Юлія Веселовська поспілкувалась з директором Новоград-Волинського міського центру зайнятості, Віктором Андрійовичем Сербінім. «Я дуже рада і вдячна керівництву за запрошення на такі семінари, які, сподіваюсь, будуть корисними для населення. І покладаю надії, що ви зможете донести інформацію щодо запобігання торгівлі людьми якнайбільшій кількості людей. Звісно, хотілося б, щоб таких випадків було якомога менше».

Під час семінару пані Юлія розповіла про те, скільки людей виїжджає у пошуках роботи за кордон. «Глобальний сплеск міграції в Україні розпочався у 2013 році. Америка, Нова Зеландія, Австралія – це країни, які побудовані мігрантами. Але чомусь у нашій свідомості трудовий мігрант – це негативне явище, його сприймають як зрадника країни. Наразі, по всьому світі спостерігається найвища міграція з часів Римської імперії, яка складає 3,5%». Виявляється, найбільша трудова діаспора українців знаходиться в Італії. Також зазначила про такий цікавий факт, як День трудового мігранта, який святкується на Філіппінах. В них трудові мігранти возведені в ранг святих. Чому вони так відносяться до цього? Тому що вони заробляють гроші, завдяки яким їхні сім'ї виживають».

— За перше півріччя 2016 року надійшло 1,2 млрд. доларів в Україну. І це лише легальними способами, тобто перечислено на банківські рахунки. За рахунок цього ми маємо підтримку нашої економіки. Це позитивні сторони. Але є і негативні. Сплеск трудової міграції в Україні припав на початок війни з Росією. І величезна кількість людей тікали і виїжджали з України. Саме в цей час стало відомо про найбільшу кількість випадків торгівлі людьми. До 2016 року Україна була однією з країн в Європі, група трудових мігрантів якої знаходиться легально на території інших країн. Простіше кажучи, найбільша група трудових мігрантів саме з України. За останні 8

місяців Україна перемістилась у рейтингу по організації шляхів торгівлі людьми з останніх позицій на 7 місце. Ми самі в цьому трохи винні. Через свою необізнаність та довірливість потрапляємо на вудочки шахраїв, які розповідають про дуже високі зарплати. І тоді ми вже просто уявляємо, яке хороше життя на нас чекає. Але це психологічний ефект. Коли вам обіцяють зарплату в розмірі 1000 доларів, не вірте. Середня зарплатня в Польщі становить 750-780 злотих. Не можуть українцям платити відразу такі гроші. Нелегалам завжди платять менше, і ставлення до них гірше. Тому що на них є засоби впливу. Таких працівників можуть просто здати в поліцію, і їх депортують.

При виборі компанії, яка спеціалізується на працевлаштуванні за кордоном, перш за все необхідно звертати увагу на такі речі:

- ліцензія, видана на ім'я компанії чи фізичну особу-підприємця;
- укладання трудового договору, який обов'язково необхідно уважно перечитати;
- безготівкова оплата послуг через банк на розрахунковий рахунок, а не на картку «Приватбанку». У випадку розрахунку готівкою вимагайте прибутковий документ.

60-70% людей знаходять роботу через знайомих. Але майже такий же відсоток потрапляє під трудову експлуатацію без оплати праці, тобто рабство. Вір, але перевірай. Компанію, яка обіцяє працевлаштування за кордоном, можна перевірити на наявність ліцензії, зайшовши на сайт Міністерства соціальної політики України. Там є цілий розділ, присвячений таким компаніям. Тобто, зібрана інформація про всі компанії за весь період, починаючи з 2010 року, коли почали видаватися ці ліцензії. Будьте уважні, дивіться, чи ліцензію не анульовано. Звертайте увагу на місце працевлаштування. Компанії з міжнародного посередництва поділяються на 2 сегменти: «крюінги» – виконання робіт в морі, та «пішоходи» – виконання робіт на суші.

Якщо компанія може працевлаштувати вас у будь-яку країну, куди забажаєте, потрібно насторожитися. Тому що компанія, яка займається працевлаштуванням, повинна підписати зовнішньоекономічну угоду про співпрацю з певною країною. Цілий пакет документів передається в Мінсоцполітики. Такий пакет треба подавати на кожну країну, з якою планується співпраця.

Найпоширеніше явище, яке зараз існує, це спільне користування ліцензією. Таке неможливо, тому що ліцензія видається на одну особу чи компанію, і на певну адресу. Якщо вам кажуть, що ми представництво, то вимагайте документи, які це підтверджують. У ліцензії має бути

прописано місцезнаходження офісу. І не може бути так, що компанія, припустимо, у Харкові, а представництво в Івано-Франківську. На кожен філіал має бути ліцензія. Ліцензії часто підробляють. Тому краще перевірити на сайті Міністерства соціальної політики. Чи є така компанія, чи не анульована ліцензія. Обов'язково звертайте увагу на підпис, печатку та адресу, за якою знаходиться представництво компанії.

Підписуючи договір, уважно перечитайте перелік послуг, які надає компанія. Якщо там написано, що надаються не тільки інформаційні послуги, а й працевлаштування, то такий документ можна підписати. Робоча віза видається на 180 днів.

Окремо про працевлаштування в Ізраїлі. Там пропонується лише одна вакансія – догляд за людьми похилого віку. Але не кожен може туди поїхати. Там йде жорсткий відбір, потрібна спеціальна освіта, в основному медична. Оформлюється спеціальна віза. Багато людей виїжджають в Ізраїль, але прикордонники більшість із них «завертають» додому в аеропорту.

Завжди звертайте увагу на консультування. Нормальні компанії дуже прискіпливо ставляться до кандидатів. На роботу за кордон не беруть будь-кого. І завжди цінують кваліфікованих спеціалістів, різноробочим платять менше.

Якщо вам обіцяють, що ви можете поїхати по польській робочій візі працювати в Чехії, знайте, вас обдурюють. Це нелегально. Справа в тому, що працювати можна тільки в тій країні, куди видана робоча віза або дозвіл на працевлаштування. Якщо ви поїдете в іншу країну, то вас депортують.

Приблизно 2 тижні тому трапилась наймасовіша депортація українців з Чехії. За один раз вивезли з країни 83 особи. Люди працювали там по польській робочій візі. Депортація – це не просто виїзд з країни, це ще й заборона в'їзду до Євросоюзу або певних країн на декілька років.

Чехія видала 7500 робочих віз. Всі інші, хто приїждять – нелегали. До речі, кожна 5 віза – відмова.

Для легального виїзду на роботу в США необхідно здати екзамен з англійської мови. Так само і для того, аби виїхати в Німеччину, теж потрібно здати екзамен з німецької мови.

Тому, будь-ласка, будьте дуже уважними та обережними при виборі роботи за кордоном, перевіряйте все, що тільки можливо, аби не потрапити на шахраїв і зберегти здоров'я та життя.